

TREGTIA E JASHTME E MALLRAVE DHE NDËRMARRJET, 2024

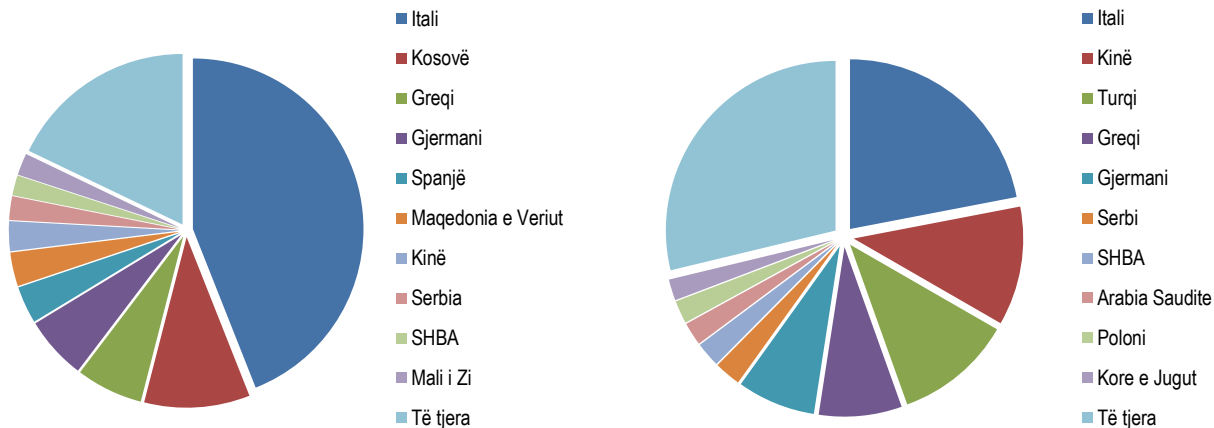
Tiranë, më 24 Qershor 2025: Në vitin 2024 eksportet e mallrave janë 373 miliard lekë, duke u ulur 15,4 %, krahasuar me vitin 2023. Ndërsa importet e mallrave arritën vlerën 894 miliard lekë, duke u rritur 2,5 %, krahasuar me vitin 2023. Në vitin 2024 pesha e eksporteve në vendet e BE është 72 % të eksporteve të mallrave, duke arritur vlerën 267 miliard lekë. Eksportet në vendet e BE u ulën me 15,5 %, krahasuar me vitin 2023. Ndërsa pesha e importeve nga vendet e BE është 52 % të importeve të mallrave, duke arritur vlerën 460 miliard lekë. Importet nga këto vende u rritën me 3,6 %, krahasuar me vitin 2023.

Fig. 1 Ndryshimi vjetor në Tregtinë e jashtme të mallrave, 2014-2024 (%)



Gjatë periudhës 2020-2024, vendet partnere në shkëmbimet tregtare mbeten: Italia, Kosova, Greqia, Gjermania, Kina, Turqia, SHBA, etj. Në vitin 2024 partneri ynë kryesor për eksportet dhe importet vazhdon të jetë Italia. Vlera e eksporteve drejt Italisë është 163 miliard lekë, duke u ulur 13,9 %, krahasuar me vitin 2023. Ndërsa vlera e importeve nga Italia është 189 miliard lekë, duke u ulur 2,3 %, krahasuar me vitin 2023.

Fig. 2 Tregtia e jashtme e mallrave sipas partnerëve kryesorë, 2024 (%)



Për vitin 2024, më shumë se gjysmën e eksporteve e kryejnë 50 ndërmarrjet më të mëdha (55 %), ndërsa më shumë se gjysmën e importeve e kryejnë 100 ndërmarrjet më të mëdha (53 %).

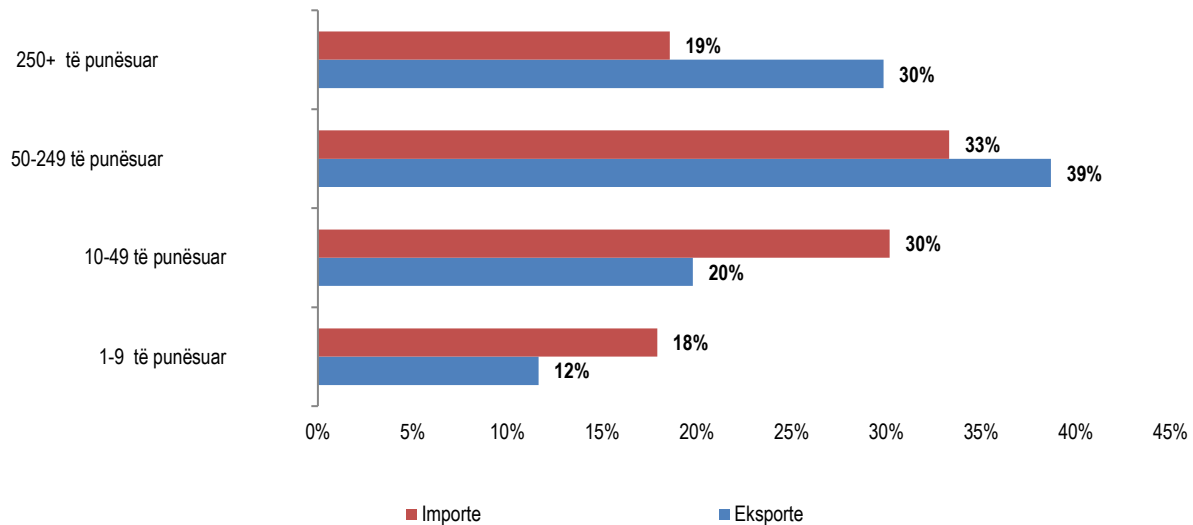
Në vitin 2024, dominojnë ndërmarrjet që eksportojnë drejt 1 vendi partner. Ato kryejnë 29 %, të vlerës së eksporteve, ndjekur nga ndërmarrjet që eksportojnë drejt 3-5 vende partnere (25 %).

Në vitin 2024, dominojnë ndërmarrjet që importojnë nga 10 ose më shumë vende partnere. Këto ndërmarrje kryejnë 58 % vlerës së importeve, ndjekur nga ndërmarrjet që importojnë nga 3-5 vende partnere (14 %).

Numri i ndërmarrjeve eksportuese, në vitin 2024, është 3.784, duke u ulur me 0,2 %, krahasuar me vitin 2023. Në vitin 2024, pesha e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme, është 97 %. Pesha e ndërmarrjeve mikro është 50 %, ndërmarrjeve të vogla është 34 %, ndërmarrjeve të mesme është 14 % dhe ndërmarrjeve të mëdha është 3 %.

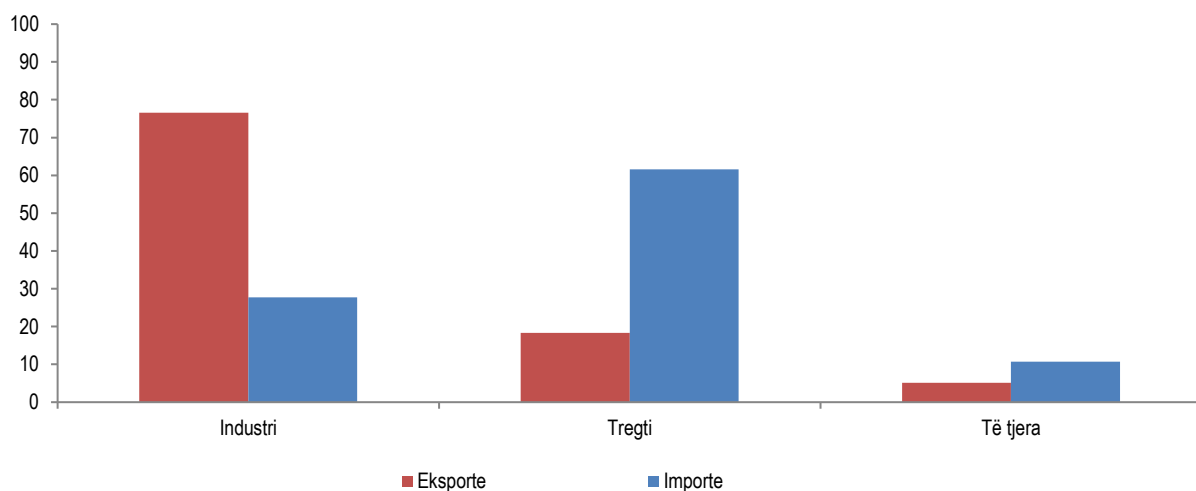
Në vitin 2024, numri i ndërmarrjeve importuese është 14.734 ndërmarrje, duke u rritur me 7,9 %, krahasuar me vitin 2023. Pesha e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme është 99 % të ndërmarrjeve importuese gjithsej. Pesha e ndërmarrjeve mikro është 69 %, ndërmarrjeve të vogla është 23 %, ndërmarrjeve të mesme është 7 % dhe ndërmarrjeve të mëdha është 1 %.

Fig. 3 Tregtia e mallrave sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2024 (%)



Në vitin 2024, ndërmarrjet që operojnë në industri dominojnë ndërmarrjet eksportuese. Këto ndërmarrje kryejnë 77 % të vlerës së eksporteve, duke u ulur me 19,3 %, krahasuar me vitin 2023. Ndërmarrjet që operojnë në tregti dominojnë ndërmarrjet importuese në vitin 2024. Këto ndërmarrje kryejnë 62 % të vlerë së importeve, duke u rritur me 6,6 %, krahasuar me 2023.

Fig. 4 Tregtia e mallrave sipas sektorëve, 2024 (%)



Metodologjia

Përkufizime / Koncepte

Përkufizimet dhe konceptet në këtë shpjegues metodologjik janë dhënë në mënyrë të tillë që të pasqyrojnë lidhjen ndërmjet përmbajtjes së të dhënave të tregtisë së mallrave dhe regjistrit të ndërmarrjeve.

Ndërmarrja është: “kombinimi më i vogël i njësive ligjore pra një njësi organizative që prodhon të mira apo shërbime që ka një farë autonomie në marrjen e vendimeve, veçanërisht për shpërndarjen e burimeve aktuale të saj. Ndërmarrja kryen një ose me shumë aktivitete në një apo më shumë vendndodhje (njësi lokale)”. Marrëdhënia ndërmjet një ndërmarrje dhe një njësie ligjore përkufizohet si: “ndërmarrja i korrespondon ose një njësie ligjore ose një kombinimi njësisht ligjore”.

Vendi partner në termat e eksporteve është vendi i destinacionit final të mallrave. Për importet është vendi i origjinës së mallrave.

Vendet anëtare të BE-së – Austri, Belgjikë, Bullgari, Danimarkë, Estoni, Finlandë, Francë, Greqi, Gjermani, Hollandë, Hungari, Irlandë, Itali, Kroaci, Letoni, Lituani, Luksemburg, Maltë, Mbretëri e Bashkuar, Poloni, Portugali, Qipro, Republika Çeke, Rumani, Sllovaki, Slloveni, Spanjë, Suedi;

Vendet anëtare të CEFTA-s – Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedoni, Moldavia, Serbia, Shqipëria.

Vendet anëtare të EFTA-s – Island, Norvegji, Lihtenshtein, Zvicër.

Eksportet janë vlerësuar me FOB (Përfaqëson një kusht të shpërndarjes së mallrave, që tregon se çmimi i mallrave përfshin edhe shpenzimet e transportit dhe të dorëzimit, tek një port i caktuar i ngarkimit). Janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, të përpunimit pasiv, të rieksporuara pas përpunimit aktiv.

Importet janë vlerësuar me CIF (Përfaqëson një kusht të shpërndarjes së mallrave, që tregon se çmimi i mallrave përfshin sigurimin dhe transportin, deri tek një port i caktuar destinacion).

Klasifikime

Në përpunimin e informacionit statistikor të tregtisë së jashtme të mallrave, import- eksportet, është përdorur Klasifikimi Standard Ndërkombëtar i Tregtisë (SITC), i cili i klasifikon mallrat sipas fazave të tyre të prodhimit. Ndërsa për aktivitetet klasifikimi i aktiviteteve ekonomike NVE rev.2 (emërtimi shkurt në anglisht – NACE Rev.2) dhe për produktet klasifikimi statistikor i produkteve sipas aktiviteteve, NP 2008 (emërtimi shkurt në anglisht - CPA 2008).